

VII. Assessorament, promoció i difusió de la recerca

Assessorament

Observatori de la Recerca

Direcció: Secretaria Científica

L'any 2003, la Secretaria Científica va posar en funcionament l'Observatori de la Recerca de l'IEC (OR-IEC). L'OR-IEC és un servei d'informació especialitzada per a l'anàlisi, planificació, coordinació i difusió de les activitats de recerca, desenvolupament i innovació (R+D+I) dins el sistema de ciència i tecnologia dels territoris de llengua i cultura catalanes. Des de la perspectiva rigorosa, central i independent de l'IEC, es tracta d'una iniciativa col·laboradora, amb la voluntat d'integrar i compartir informació amb els altres agents, facilitant-los un coneixement exhaustiu sobre el seu entorn científic i tecnològic.

Portal web Meridià i xarxes socials

Meridià (Mesurament de la Recerca, Desenvolupament i Innovació) és el portal web de l'OR-IEC (*meridia.iec.cat*). L'abast cronològic del portal comença l'any 2000 (en determinats informes, arriba al 1996). Respecte a l'abast geogràfic, recull actuacions d'R+D+I desenvolupades a Catalunya, el País Valencià, les Illes Balears i Andorra, i s'estableixen comparacions a escala estatal i internacio-

nal. Per a organitzar i comparar les dades, l'OR-IEC disposa d'una trentena de classificacions científiques, tecnològiques, socioeconòmiques i geogràfiques. Aquestes classificacions poden evolucionar (versions) i establir relacions entre elles (equivalències).

Les dades de Meridià són sòlides i fiables, ja que s'obtenen a partir de convenis per a la transferència d'informació (Generalitat de Catalunya, universitats, altres organismes de recerca, etc.) i del processament sistemàtic de resolucions dels butlletins oficials, registres administratius, memòries, etc.

El coneixement recopilat engloba el cicle complet de la investigació científica i tecnològica: context socioeconòmic, entitats de recerca, recursos (humans, econòmics i materials) i resultats (articles, patents i tesis).

Els continguts del portal s'organitzen en informes dinàmics sobre dades estructurades, publicacions (memòries, informes, etc.), enllaços web i cerca textual. Cada modalitat de consulta i informe presenta una detallada explicació metodològica, amb el contingut, abast, fonts d'informació, data d'actualització, etc. La plataforma es pot consultar en català, castellà i anglès. En el curs 2011-2012,

s'han actualitzat 15 informes estadístics i 65 documents.

Durant aquest curs, s'ha seguit treballant en l'accés àgil, directe i més fàcilment comprensible de les dades essencials que poden interessar al nombre més elevat possible d'usuaris no especialitzats. En aquest sentit, Meridià disposa d'una nova interfície gràfica que permet consultar alguns informes estadístics en forma de taules, gràfics i mapes. Aquestes representacions aporten una perspectiva visual i geogràfica a l'actual accés per períodes temporals, dimensions i indicadors.

Des de principi de l'any 2010, l'OR-IEC també disposa d'un blog a Internet (<http://blogs.iec.cat/observatori>), els objectius del qual són comentar la informació disponible al portal web, difondre les novetats més destacades de les diferents àrees (convocatòries, congressos, informes, etc.) i establir un canal de comunicació amb la comunitat científica. La subscripció del blog permet conèixer la informació actualitzada de manera ràpida i eficient i, des del mes de setembre de 2011, l'OR-IEC envia als usuaris interessats un butlletí electrònic mensual amb les entrades publicades (el curs 2011-2012 s'han publicat 218 notícies i comentaris especialitzats).

De manera conjunta, el portal Meridià i el blog de l'OR-IEC han rebut 23.500 visites, amb 172.000 pàgines vistes, al llarg del curs 2011-2012.

Reports de la Recerca a Catalunya: 3a edició (2003-2009)

L'any 1995, amb el suport de la Generalitat de Catalunya, l'IEC va posar en marxa el projecte Reports de la Recerca a Catalunya, que consistia en l'elaboració d'informes sobre l'estat de la investigació en diferents àrees específiques. Es va estudiar el període 1990-1995 mitjançant 24 informes. L'any 2003 es va posar en marxa una segona edició dels Reports, que abastava el període 1996-2002 i que comprenia 27 informes.

Actualment, l'OR-IEC treballa en la preparació de la tercera edició dels informes, que estudiarà l'evolució de la ciència catalana en el període 2003-2009. Així, el Consell Permanent de l'IEC, en la reunió tinguda el dia 15 de setembre de 2011, va considerar convenient iniciar la tercera edició dels Reports, l'abast de la qual són les activitats d'R+D+I del septenni 2003-2009 desenvolupades a Catalunya, amb comparacions estatals i internacionals.

Pel que fa al repartiment de les diferents àrees d'estudi que integren els Reports, es va repetir, bàsicament, l'organització de la segona edició amb la inclusió de quatre àrees més: «Biotecnologia», «Ciències ambientals», «Nanociència i nanotecnologia» i «Nutrició i ciència i tecnologia dels aliments». En aquesta tercera edició, cada informe serà preparat per un redactor expert en la matèria específica, escollit per la Secció correspo-

ment. Aquest redactor tindrà el suport tècnic de l'OR-IEC, per tal d'obtenir totes les dades necessàries per a l'elaboració de l'informe.

Pel que fa a l'estructura dels informes, tenint en compte que cada àrea té unes característiques particulars, es proposa seguir l'esquema següent: a) oportunitats; b) marc institucional i recursos; c) resultats; d) conclusions. Per a facilitar la comparació dels informes, cal determinar un grup homogeni d'indicadors obtinguts a partir de les dades de l'OR-IEC i del portal Meridià, a més d'alguns indicadors específics que pugui proposar cada redactor.

Els informes de la tercera edició dels Reports abastaran les àrees següents: altres filologies; arquitectura i urbanisme; biologia cel·lular i molecular, genètica i bioquímica; biologia d'organismes i sistemes; biotecnologia; ciències ambientals; ciències socials; comunicació; dret; economia; enginyeria agrònoma i forestal; enginyeria civil i de la construcció; enginyeria industrial; filologia catalana: literatura; filologia catalana: llengua; filosofia; física; geografia i demografia; geologia; història; història de l'art i musicologia; lingüística i ciències del llenguatge; matemàtiques; medicina; nanociència i nanotecnologia; nutrició i ciència i tecnologia dels aliments; pedagogia; psicologia; química; tecnologies de la informació i de les comunicacions; veterinària.

Primeres Jornades sobre Gestió de la Informació Científica (JGIC-2012)

Els dies 12 i 13 d'abril de 2012 es van celebrar les JGIC-2012, amb més de dues-centes persones inscrites. L'objectiu principal de les jornades fou debatre alguns dels aspectes més rellevants d'aquest àmbit, com també presentar i posar en contacte diverses iniciatives dedicades a l'accés i el processament de la informació científica i a les eines tecnològiques. Es tractà de generar una visió integral i cooperativa de l'àmbit, més enllà de les àrees més consolidades, i que lògicament són objecte d'un tractament freqüent.

Aquestes Jornades s'adreçaren als responsables, gestors i documentalistes dels sistemes d'informació de les universitats i dels centres de recerca, i també als investigadors especialitzats.

Les JGIC-2012 es van estructurar en conferències i taules rodones, i van reunir responsables i experts de diverses institucions: la Generalitat de Catalunya, l'Institut d'Estudis Catalans, les universitats, les associacions professionals, els consorcis de biblioteques, les empreses, les fundacions i les xarxes universitàries.

El 12 d'abril, Salvador Giner, president de l'IEC, va presentar les JGIC-2012 i Josep M. Martorell, director General de Recerca de la Generalitat de Catalunya, va impartir la conferència inaugural «Política científica del Govern de la Generalitat: L'economia basada en el coneixement».

La primera sessió s'anomenà *Accés a la informació científica* i inclogué dues taules rodones: «Consortis i xarxes», moderada per Eulàlia Fuentes (UAB) i amb els ponents Lluís Anglada (Consorti de Biblioteques Universitàries de Catalunya), Ximo Górriz (Xarxa Vives d'Universitats) i Ferran Mateo (Fundación Dialnet), i «Open Access i Open Data», moderada per Cristina Ribas (Associació Catalana de Comunicació Científica) i amb els ponents Fèlix Bosch (Fundació Dr. Antoni Esteve), Ignasi Labastida (UB), Santi Muxach (IEC) i Fernanda Peset (Universitat Politècnica de València).

La segona sessió s'anomenà *Tecnologies de la informació científica*, i inclogué les conferències «Informació científica i web semàntica», per Lluís Codina (Universitat Pompeu Fabra), i «Fonts d'informació científica», per Llorenç Arguimbau (IEC), i una taula rodona titulada «Visualització i gestió d'informació», moderada per Josep Blat (UPF) i amb els ponents Juan Carlos Armesto (ID-EST Consultores), Juan Carlos Dürsteler (INDO Lens Group), Josep Lluís Larriba (UPC) i Víctor Pasqual (Bestiario).

El 13 d'abril se celebrà la tercera sessió, *Processament de la informació científica*, en què es dugueren a terme les darreres taules rodones: «Anàlisi de la

informació científica: informètria, cièncio-mètria i bibliometria», moderada per Cristóbal Urbano (UB) i amb els ponents Esteve Arboix (AQU Catalunya), Àngel Borrego (UB) i Raül I. Méndez-Vásquez (Fundació Institució Catalana de Suport a la Recerca), i «Gestió de les dades de recerca i integració al sistema Uneix», moderada per Joan Bravo (Secretaria d'Universitats i Recerca), Josep Carbó (URV), Lluís Escribano (UB) i Ramon Miralles (UPC). La conferència de clausura fou a càrrec de Lluís Rovira, de la Institució CERCA, i es titulà «La informació científica: Nou concepte en les polítiques de recerca».

Publicacions

ARDANUY, Jordi; ARGUIMBAU, Llorenç (2011). «La R+D en investigació literària». A: *Literatura, territori i identitat: la gestió del patrimoni a debat*. Girona: Curbet, p. 219-236. ISBN: 978-84-939504-3-9.

ARGUIMBAU, Llorenç; RUIZ, Cristina; RODRÍGUEZ, Maria; RIVERO, Montserrat (2011). «La recerca en ciència i tecnologia dels aliments a Catalunya (2000-2009): una aproximació a partir de fonts d'informació públiques». *TECA: Tecnologia i Ciència dels Aliments*, vol. 13, núm. 2, p. 25-41. ISSN: 1137-7976. DOI: 10.2436/20.2005.01.56.

**Xarxa CRUSCAT (Coneixements,
representacions i usos del català)**

Presidenta: Mariàngela Vilallonga Vives

Director: Miquel Àngel Pradilla
Cardona

La Xarxa CRUSCAT és una xarxa científica creada l'any 2003, dependent de l'Institut d'Estudis Catalans, que aplega diversos investigadors que treballen sobre la situació i l'evolució del català. Les tasques principals que duu a terme són les següents:

— Aplegar la informació existent i analitzar-la críticament.

— Arribar a criteris que facilitin l'avaluació consensual de la situació soci-

olingüística i les perspectives immediates i a mitjà termini.

— Destriar els factors crucials de l'evolució de la comunitat lingüística catalana.

— Generar sinergies entre els especialistes en estudis de l'ús.

La Xarxa CRUSCAT es vertebra a partir d'equips de treball. L'estructura dels equips consta d'un director, els membres, els becaris i els investigadors associats.

Per a una informació més detallada sobre l'activitat, consulteu l'adreça <http://blogs.iec.cat/cruscat>.

Organismes administratius en els quals l'IEC té assessors

Institucions d'àmbit català

Agència Catalana de Protecció de Dades	<i>Consell Assessor de Protecció de Dades de Catalunya</i> Josep Amat i Girbau
Comissió de Toponímia de Catalunya del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya	<i>Vicepresident</i> Josep Moran i Ocerinjauregui <i>Vocal</i> Joan Anton Rabella i Ribas
Comissió de Toponímia del Govern d'Andorra	Ramon Sistac i Vicén
Comissió mixta de seguiment del conveni marc entre l'Institut d'Estudis Catalans i la Federació de Persones Sordes de Catalunya (FESOCA)	Joan Martí i Castell
Consell Assessor de l'Àrea Protegida de les Illes Medes del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural de la Generalitat de Catalunya	Miquel Zabala i Limousin
Consell de Caça de Catalunya del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural de la Generalitat de Catalunya	Joan Real i Ori
Consell de Pesca Continental del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural de la Generalitat de Catalunya	Adolf de Sostoa Fernández
Consell de Protecció de la Natura del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural de la Generalitat de Catalunya	Jordi Camprodon Josep Germain i Otzet Lluís Paluzié i Mir Josep Vigo i Bonada

Consell Escolar de Catalunya del Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya	Mariàngela Vilallonga Vives
Institució de les Lletres Catalanes	<i>Consell Assessor</i> Carles Miralles i Solà
Institut de Recerca i Tecnologia Agroalimentàries (IRTA)	<i>Consell Assessor</i> Damià Barceló i Cullerés
Agència de Residus del Departament de Territori i Sostenibilitat de la Generalitat de Catalunya	<i>Consell Assessor</i> David Serrat i Congost
Parc Natural de la Serra de Montsant del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural de la Generalitat de Catalunya	<i>Consell de Cooperació</i> Jacint Corbella i Corbella
Parc Natural de la Zona Volcànica de la Garrotxa del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural de la Generalitat de Catalunya	<i>Junta de Protecció</i> Josep M. Mallarach i Carrera David Serrat i Congost Lluís Paluzié i Mir
Parc Natural del Cadí-Moixeró del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural de la Generalitat de Catalunya	<i>Junta Rectora</i> Joaquim Gosálbez i Noguera
Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural de la Generalitat de Catalunya	<i>Consell Directiu i Junta de Protecció</i> Jordi Sargatal Antoni Palau Xavier Llimona Josep Gesti